

YÜZYIL EŞİĞİNDE ŞİİRİMİZİN YENİ METEORLARI

İhsan ÜREN

Akatalpa'nın ücretsiz ekidir

Akatalpa'nın ilk sayısında birlikte verdığımız "Şiirimizde 1999 Ufuk Turu" ekimiz olumlu tepkiler alınca toplanıp üç ayda bir genç şairlere yönelik bir ek verme konusunda tartışıp anlaştık.

Demek ki uygulama aşamasına gelen düşüncemizi yerine oturtmuş olsaydık; Nisan, Temmuz, Ekim aylarında ufuk turu dışında üç ek daha verecektik. Nedense bir türlü bu düşünçeyi uygulamaya geçiremedik. Geçirseydik; Sina Akyol'un duyarlılık gösterdiği, Metin Celâl'in cevap verdiği önemli bir tartışmanın bir tarafı da istesek de istemesek de biz olacaktı!

Sina Akyol, *Varlık*'ta tck seçiciliğe soyununca (amatör şairlerin) sorumluluk duygusunun ne yaman bir şey olduğunu anladı galiba! "Yırt gitsin! Bırak kalsın! Yolla gelsin! Yak bitsin!" havasından sıyrılp görevini titizlikle yerine getirdi. Öğütleri tutarlıydı, izledik onları. Sevgili Akyol *Varlık*'ta Dolaylı Anlatımlar adıyla, serbest atılı keyifli bir işe soyunmuş, biz de çok iyi bir düzeyzacı kazanmıştık! Gerçekten keyif verici iki yazı da yazdı sevgili Akyol.

Sayıyorum, sanatçı duyarlılığı, tek seçici titizliğiyle çarpışınca vicdan terazisi bazı şeyleri sorgulamasını buyurdu Akyol'a... Bin bir emekle seçiyoruz, peki ne oluyor bundan sonra, dedirtti sonunda... Piyasa koşulları sevgili Sina, piyasa koşullarında ne oluyorsa o oluyor! Dağlarındaki Mozartlar doğmadan ölüyorlar ya! İşte öyle bir şey! Hiç üzülme Sina'cığım; bu piyasa her yıl binlerce Yılmaz Erdoğan doğurur inan olsun! Uykuların kaçmasın, daktilos olmayan nev-heves delikanlıklar da o dürtülerle bir yerden fışkırmazlarsa, bil ki başka bir yerlerden fırlarlar sevgili Sina. Korkma, sen cesur bir irkın ahfadısın!...

Bugün *Varlık*, *Adam Sanat*, *Kitap-lık*, *E* dergisi gibi birçok dergi doğal olarak bir seçme yapıyorlar. Sayıyorum bu kit koşullarında yılda 100'e yakın yeni şair arz-ı endam ediyor! Bir de eski şairlerle, birkaç tıflı paçal yaparak işin kolayını bulmuş şiir tüccarları var! Fanzinciler sağ olsun, onları bilmenden bizler hortlattık! İstanbul geçilmiyor; elle, fotokopile, bilgisayarla yapılan fanzinlerden...

Metin Celâl, Sina'ya verdiği cevapla benim de bazı kuşkularımı ortadan kaldırıldı. Zamanla kişilerin kafasında bazı sorular ister istemez oluşuyor demek... Benim de şirlerin dergide sunulmuş biçiminden kaptığım bir gıcıç varmış, o, gün yüzüne çıktı! İyi de oldu. Bu yazı kaçınılmaz olarak Sina Akyol yazısına dönümeye başladı imdad, aman...

Ben asıl, genç ya da yeni şairlerin üzerine yazmak istiyorum burada, ama elde hiçbir şey yok. Çoğunun yaşı, yörenini, eğitim, öğretimini bilmiyoruz. Ayrıca genç diye emekli şiir tutkunlarını, bu alandan başarıyla uzaklaştırdığımız söylenebilir mi? Şirler için yaşı bilmemişimiz kişiye ne diyebilirsiniz ki? Söleyeceğimiz sözün hedefini bulmasından kuşku duyarken keskin ne söyleyebilirsiniz ki? Mülaim davranmak ne derece doğru olur, tartışılır? Bakın *Varlık*'taki seçimelerde çok sıradan kişiler, hoşgörü nedeniyle araya giriyor sayıyorum.

Kitap-lık dergisinde böyle olmuyor. Yeni diye ortaya sürdükleri gençlere neredeyse saygıyla yaklaşmak gereğini duyuyorsunuz. Demek ki şir seçip yayılama işi de bir kalite sorununu ortaya çıkıyor ya da bu hep böyle olmalı değil mi?

Genç nüfusun toplumun önemli bir kesimini oluşturduğunu çok iyi biliyoruz. Şiire ilgi azalıyor diyorlar, sanıyorum çünkü veriler hiç de öyle değil. Sina, bir aylık sürede yalnız iki dergide; 7/8 yeni addan söz edebiliyor. Mehmet H. Doğan'ın, yılda 15-20 yeni kişiyi alıyor yıllıkına diye az dedikodusu yapılmadı!

Yılda öne çıkanın yüz kadar şair adayının dergiler listelerine alıp izlesinler... Ben öyle yapıyorum... Ayrıca ilk kitaplarını da eksiksiz

denecek biçimde izliyorum. Burada onlara ne denli degeneceğim pek belli değil ama... Bırkaçına söz düşer, sanırım!

Bu secki, 2000 yılında çıkan 55 değişik edebiyat-sanat dergisi taranarak yapılmıştır. Adalarını anmak çok uzun sürer. Bu önsözde yer bulamayız onlara...

Biraz da yeni şair fabrikalarına, yani dergilere göz gezdirelim... Şiirin tezgâhı dergiler, ben dergi sayfalarından geçmeyen şaire, şair demem.

Metin Celâl; *E* dergisinde önemli bir iş yapıyor... *E* dergisi bana göre asıl bu yöntyle sivrildi. Örneğin Uğur Aktaş bana şirini özletiyor. Çok iyi bir yoldu. *E* dergisinde yayımladığı üç şiri var, hepsi başarılı şirler : "Seferi İktidar", "Ormanda Kaybolanların Soykütüğü", "Mağarada" bunlardan... Üç aylık gençlik sayılarında alacağım *E* dergisi kaynaklı şirler sunlar olurdu : Mustafa İlbaikormaz, Selahattin Yolilden, Ali Duman, Ertuğrul Meşe, Sadık Karlı, Aslan Özdemir, Burçın Ak. Demek elemeler yapıyor. Metin Celâl, neye güvenerek zarını seçiklerinden yana atıyor. Bu o kadar kolay mı? Bünyamin Küçük Kurtülün kumaşı çok sağlam! Şener Özmen adı hiç yabancı gelmiyor? A. Galip : Bırkaç dergide adına rastladım. Vasat üstü, ama her an aldatılabilir! Tetikte olmalı! Soner Sancaktepe, tehlaklı. Kitabını gördüm korktum, meğer bilmemişimiz ne cevherler varmış! Değeri kendinden menkul! "Kuka" adlı şirini beğendim. Zekai Bostancı!... Otuz kırk yıl önceki fazla şeyle söylemiyor. Dirilirse hortlak olur! Yine de saygımızı eksik etmemelim. Çünkü yapılan saygıdeğer bir iş. Mehmet Erte'ye mim koymak gereklidir, kaybolmasına diye! Onur Babanoğlu, Ferruh Bakır, Bahtiyar Kaymak, Hülya Karaaslan, İlgin Veryeri, Adem Yeşilyurt... ve bir de Fatma Nur. Gerçi Metin Celâl'in seçiklerinden değil ama, bence bir başka açıdan Longuzlar / Akıntılar şairi çok önemli. Yaşaş Miraç'ın yerellliğini değişik kullanan başarılı bir Karadenizli. Kimse bunu işaret etmedi. İşte bu noktaya dikkat çekiyorum! [F. Nur'un *Yeni Biçem*'de de birkaç şiri yayımlanmıştır.] Adem Yeşilyurt, seçkiye aldığı, seve seve aldığı bir ad, ama bana en iyi şirini almamış gibidi, tedirginlik veriyor! Yaz tatilinin avareliğine verin n'olur.

Metin Celâl, saylıklarımı dikkate alırsak çok başarılı sayılır, %80'ın üzerinde isabetli sayılır ki bu çok yüksek bir yüzdedir. Şirini değerlendirdiği şair adayları güvenilir bir kişiye başvurarak ilk adımlarını emin olarak atabilirlər, gayrisi onlara kalmış. Sakın ola ki şirinden para kazanırmış hayalcılığine düşmesinler, öğrenimlerini aksatmasınlar. Bu da bizim unutmamamız gereken uyarı görevimiz. Sakın ha!...

Varlık dergisinin 6. sayısı, beni her baktığında coşturuyor, ama ne eksik bu coşkuda bilemiyorum, sonu buruk bir coşku! Coşkunuza katılan az olursa, burukluk mu yaşanır? Neden doğru dürüst çıksamı, pazarlayamıyorlar bu değerli dergiyi anlamıyorum? Nur Saka'nın "Eylül Yavrusu", Mehmet İşten'in "Do"su, Öznur Karayakan'ın "Mumdan Işıklar", Mehmet Atak'ın "Dil Tengi, Dil Teşne, Dil Zinde"si, Abdullah Eraslan'ın "Söyledi"si, bilinen şairlerin dışında başarılı bulup bu seçkiye alınmak için beni zorlayıp kuşkurtan şirler inanın...

Varlık dergisinde C. Hakkı Zariç ilgimi çeken, ama tedirgin yaklaştığım bir ad. Ramazan Tekinel olur mu? Bilemem?

Genç şair seçmek bir cehennem, aslında seçki işi bir cehennem. Şiir dergilerinde üç beş yıldır görünenlerle, illi şirini yayımlayanları paçal yaptım... Günahı, terlemesi, titremesi, pişmesi benim payım... Sormayın, zaten yerim kalmadı, nedenlerimi sıralamak için. Birçok etkenle bu tercihleri yaptım. Siz, soruyu benim adıma kendinize sorun. Böylece varsız bir serüvene açılırsınız. Sevgili Meteorlarım, yanın ve ışık saçarak yol alın... şirler ola!

SADIK YAŞAR (1959) :

Silifke doğumlu. *İslık* dergisini çıkartıyor. 2000 yılı Arkadaş Z. Özger Şiir Ödüllü'nü aldı.

Sina Akyol, Veysel Çolak, Hilmi Haşal'ın övgüsünü aldı Yaşar. Benim bazı kuşkularım var. Veysel Çolak'ın günlük yaşamdan imgeler dediği yerde bu kuşkularım. Bana yama gibi geliyor bazı imgeleri... Uyumsuz imgeler yiğinına bir anda dönüşüvererekmiş duygusu veren, daha doğrusu tedirginliği yaratılan imgeler.

Evet, bu şiirler belli bir ustalık gerektirir, bunu fazlaıyla yapıyor Sadık Yaşar, ama biraz sallapati yapıyor!

BEN GİTTİM

güttüm yeter
peşimi sil gel

tam yol acı
kokun sancı senin

dokunsam dinlenir
sayfada yüzün

güneş hep doğar
damarda çürüme sesi

kuşluk hazır
uslanır tenim

ben gittim
yol teslim

yankılanır sevgi
sesin genişler boş'a

aşkı bağışlamazlar
soluğu kısa kuşlara

(*Güller Hattındayız* kitabından)

NAFTALİN

koyup gittiniz neyi
yazacağım şimdi böyle

üst üste susmaliyim
katlanıp kendime
açmayın kamaşıyor gözlerim
koru yollardan nice göçlerden

naftalin sorma koru
gecenin sorusu
gecye aittir kiskandırmak içindir
dolaplar
arzunun kadife yüzüne kendimizi

ver elini
katla beni verevine

bekleteyim ayakseslerime kendimi

(*Güller Hattındayız* kitabından)

ŞENOL GÜREL :

İçtenliğin naflığı parlütmasını gösteriyor. İçtenlikten kaynaklanan sıcaklık da dalga dalga dağılıp kötü teknığın tüm aksaklılarını yeniyor. İyi bir şiir çıkıyor ortaya! Bu yıl aynı dergide yazarların arasında sıvıldı Gürel... *Güzel Yazarlar* 4'te "Tap" ve *Türk Dili Dergisi*'nin 78. sayısındaki "Kavuşmak Vardır" adlı şiirleri başarılıydı.

Somuttan somuta yapılan benzetmelerle kurulan imgelerin etkin gücünü, Şenol Gürel'in şu değme güzelliklere değişimmeyecek müthiş söyleyişinde görüyoruz :

“çocuklar
bardağ'a ne doldursalar
taşırıyorlar

su

hava
bulut”

Bu şiri, bir de naïf gözle okuyunuz :

GELİP GEÇİCİ

-Arzu'ya-

gülén çocukların
elma ağaçlarına dadandırdım
elma ağaçlarımı
gülén çocuklara alıştırdım

çocuklar
bahçemize giriyor
bahçe büyüyor

çocuklar
ceviz ağacımızı taşıyor
ağaç ışıldıyor

çocuklar
civcivlerimizi kovalıyor
civcivler serpiliyor

çocuklar geçiyor
penceremizin önünden
yanakları pupa yelken
aralandıkça dudakları
saydam çığlıklar pathiyor
penceremizde

çocuklar
bardağ'a ne doldursalar
taşırıyorlar

su

hava

çocuklar
ışıldayan ne olursa
aşırıyorlar

gülümük

sevgi
yeşil erik

çocuklar
kuşmuş ne görseler
şaşırıyorlar

yalan

çıkar
ikiyüzlülük

çocuklar gelip geçiyor
penceremizin önünden
gelip geçiyor çocuklar

(*Türk Dili Dergisi* 76, Ocak 2000)

ÖZLEM TEZCAN (1972) :

1972 Edirne doğumlu. Kastamonu'da edebiyat öğretmeni. Yaşar Nabi Nayır Şiir Gençlik Ödülü'nü Alphan Akgül'le paylaştı. Ayrıca bu yıl sekizincisi düzenlenen Ali Rıza Ertan Şiir Yarışması'nda birincilik ödülünü aldı (2000).

Her yıl 20-30 yeteneğin boy gösterdiği şiir dünyasına; iki ödülle girmek çok önemli, ama işi kat kat daha zor. Hiçbir şey bitmedi, daha yeni başlıyor.

Diri olmak, sürekli olmak; ama asla yarış atı olmamak! Çünkü sayısız dergiden sayısız istek gelebilir, aman dikkat!

YAZ OLSUN ŞİMDİ

Yatılı kızların izin sevinci
Kısa kalır hemen gidersen
Tüm konaklar satıldıysa gönlünden
Saçlarını örmeliysem çocukluğunun
Bal süreriz umuda yaralı atım
Öptüğün yerler kanamaz, değince sesin

Giden hep sendin
Trenleri seven ben
Göçmen kuşum derken bir düşün
Yalnızca bir tabak daha
Koyabileceğim akşam yemeklerini
Ve yatiya gelen dolunayı
Düşlerimden gizlediğimi bilirken

Yaz olsun şimdî gelsin otobüs
Yıkılsın yalnızlığın imparatorluğu
Leylakların saltanatı çok sürmez
Nasıl olsa iyileşir yaran
Çabucak geliverir
Okul dönüş vakti

(*Varlık* 1114, Temmuz 2000)

SERAP ERDOĞAN (1975) :

Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü'ndü bitirdi. Nektar Şiir Ödülü'nü aldı ve 1998 yılı Arkadaş Z. Özger Şiir Ödülü'nü Hüseyin Köse'ye paylaştı.

Anutanrıça adlı bir şiir kitabı var.

PÖRSÜYEN

... ankarayı izmir'e bağlayan devlet
anyolu'nda olası tüm kazalara...

göndermekle dinmeyecek mektup yırtığı sesimde
sessizlik kent çapuğu bir makasla
dokunsun diye pas hızında diline,
içimin bülteninde yüzün koyu bir manşet...

ses "bekleme yapılmaz" haliyle
dökülünce bir ucandan asfalta
boşlukları iyi değerlendirilmiş
kağıtlar gibiyim elinde...

tersini kullanıyorum susmanın
dokunmayı tersinden başlatıyorum mektuplara
yazarken hep birlikte kokacağız demek
tengini silgilere bekleten yanlışma akşamlarına...

şehirler böyle de kapanır adına
keskin bir zarf ağızı
bulunca tut/kal...

elyazını taklit eden
tiz bir vedayı çürütmüş ben
yaşamın buz olarak kırıldığı yerde...

pul, yaradır kayıp bir mektubun teninde...

(*Şiir Odası* 4, Nisan 2000)

ALPHAN AKGÜL (1974) :

1974 İstanbul doğumlu. Mimar Sinan Üniversitesi Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü'nde okuyor. Şiiri V. B. Bayrıl'ın ve Osman Hakan A.'nın etkisinde çok kalmış. Bilinçli bir tercih mi? Bilinmez! Bilinen, kendisi bu etkiyi yadsıymıyor, kan bağından söz ediyor. Bence çok yüklenmeye gelmez. Ama işi çok zor. Çünkü göbek bağı, hatta ortak yaşam söz konusu olduğu için, her çizgisi izlenecektir! Kendini tez vakitte bu meşum ilişkiden kurtar...

VEDÂ

anımsa sendin unutana
ürperen beyazı suya
susup öylece bırakın
biri seslerle uyanırsa
demek uykuda öteki
anımsa bendim rüyada

kalan sözleri topla
usul usul şiirleri
bir konuk gibi ağırla
nerde pusula... orman...
biri böyle kaybolursa
anımsa bendim kaybolan

dedi : kimi çağırısam
suyun yazgısı sudan
'erir kayıklar murdan'
unutsam yola çıksam,
aşklar böyle okunursa
anımsa sendin okunan...

(*Varlık* 1114, Temmuz 2000)

SEYHAN GEMİCİ :

Piya Yayınları'nda bu yıl *Ladin* adlı şiir kitabı çıktı.

(***)

III.
Aylıye Tepesi'nin yıldızı
neden gitmez dağlar ardına

orada bir insanın var der mi
o yüzden mi gitmez samanyoluna
yıldız kümelerine

IV.
bilirim gümüş yataklarını vadimin
Bizans Atina boyunlarını süsleyen
Halt Mirasını

daha mı degersizdir
bir maden gibi yiğilan düşüncem
bir elma ağacının altında

V.
elma bu
akilla olgunlaşmaz

VI.
Pontili Platus sorar Eşua'ya
-Hak nedir?
dudakları aralık Azize Teresa
çok istemek nedir

Karadağın Meryemi Oros-Mela
sen söyle
bir insan neden sevılır

(*Kunduz Düşleri* 4, 2000)

MEHMET İŞTEM (1966) :

Çanakkale'de doğdu. 1984-1991 yılları arasında Balıkesir'de Türk Dili ve Edebiyatı okudu. Bu dönemde *Sıyanür* adlı edebiyat dergisini çıkardı. Tunceli ve Kırıkkale'de yaşadı. Geçmiş yıllarda *Broy'*da, *Cenin'*de, *İzlem'*de, *Olmaz'*da şiirleri yayımlandı. İki yıldır İstanbul'da yaşıyor. *Uç'*ta şiirleri ve metinleri yayımlanıyor.

CEM İNALTONG (1971) :

Eskişehir doğumlu. ODTÜ Matematik Bölümü mezunu. Daha önce *Sanat Dünyamız*, *Adam Sanat*, *Şizofrengi* dergilerinde yazıları yayımlanmıştır.

İKİ KİŞİ İÇİN SUÇ MÜZİĞİ

beğenmeyenler olacaktı ama ben ukala bir ömür çikardım işte
[şapkamın içinden

kıvılcımın yanına dönüşme arzusu belki, içimdeki bütün körler
[çelme takma isteği
her kadının kokusunu ayrı ayrı duymam, her otobüste kavga
[çıkarmam belki hep bu
göz altlarımı çizdiğim kemik saplı çakyı nehre bıraktım
bileğimdeki kaşıntıyla kendini ele veren kanın çağrısını
çocukken dinlediğim bir masala yataştırdım

iste bir çentik daha dünyaya upuzun kurt bakışlarımla
size de anlatır belki gecemi üzgülüklerle dolduran rüzgar
martılarla hikâyeler anlatarak sakinleşebilen bir adam olacağımı
[bilmeden sonunda
-hikâyeler, akşam oldu mu meyhanelere deniz iklimi taşıyan
[balıkçılara dair-
ve yaşadığım kentin yaşadığım kent olduğunu duyumsadığım için
bana oldukça kızan şair arkadaşlarına kabadayılık taslayarak
ve kolay harcayarak öfkeyle biriktirdiğim her şeyi
yol üzerinde sızmış sarhoşların üzerinden sevinçle atlayıp
denizlere koşardım yazılıardan korumak için gözlerimi
üzerimi böyle kanser bastığı günler
kaskatı kesilirdim açıdan mı sevinçten mi tam ayırmayımdan
hikâyeler yazardım,
hikâyeler; savrulmuş hayatların vesikalık fotoğraflarına dair
beğenmeyenler olacaktı ama ben çocuk düşlerimi sattım büyümemin
[karşılığında

şehrin tükürdüğү, kentin koynuna aldığı çocukların anlaşılmaz
[lehçelerinden

bir aksan yaptım kendime
bir aksan... yerli!.. bir aksan kusursuzca ası!
konuşmasam o saat yok olacak, bir doksan boyunda, çekik gözlü bir
[aksan
ve onunla sevdim seni, onunla yazdım sana kimi mahcup şiirlerimi
kimse bilsin istemedim senle ben arasında gerili, gerilim hatlarında
ruzgarın her dokunuşuya vinlayan o arkaik şarkıya kimseler duysun
[istemdedim
sustum yıllarca, koyuldum ve usanıncaya dek kendimden
yorulunciaya dek saklandım yağmacı ilgilerinden
kentin bütün meydanlarında
bir çentik daha dünyaya upuzun kurt bakışlarımla
hava soğuk, bütün kaldırımlardan yalnız insanların kokusu yayılıyor
kimi yaraları kaşımak için dört tırnağını uzatan adamlar geçiyor
[yanımdan

sabaha ucuz parfüm kokularını yayan falcı kadınlar
öpüşmenin ilk tadını sokağa yayan çocukların geçiyor sonra
derken işçiler gözleri kızarmış bir şairle çarpışarak
ve sanki bunu bir işaret sayarak güzel günlere dair
birkaç dizeyle sersemliyorum iyice
hainlerin bile ağlamak için bir omuz bulabildikleri
bir dünya özlemi
yakıyor içimi

(*Kitap-lık* 42, Temmuz-Ağustos 2000)

AŞIKÂR BEDİZ, AŞIKÂR...

"man muss Flügel haben, wenn man den Abgrund licht..."
Nietzsche

Onun yüzüne bakıyorum bir sonra ölümün,
çeviriyorum kendi yüzümde yer gök düğüm...
Ölüm mü çıkaracak dizeler arası coşkumu gökyüzüne?
Yoksa ben hiç bilmeden dili, coşkunun hiçbir hecesinde
mavilikleri bilmeden ve seken taşların hiçbir okşamanadan
deniz gibi saçlarımı,
hiç bilmeden mi yanı rahimimde büyüyen gizi
düşmüşüm dedaklarını?
ölüm mü çıkaracak yoksa dizeler arası
coşkumu yeryüzüne?

Aşikâr Bediz aşikâr...
Öldüğüm ve yaşamın bende ölüm
gibi bir yuva kurdugu aşikâr...

Düşmüşüm ateşler içinde, inmişim dedaklarına;
ya da indiğim bir efsanede geçer ya,
o ateş binbir aşktan
süzülerck sizsiz da toprağıma, yüreğime
gökubbelenin yürümemi bilmeyen yıldız gözülü
sözleri de batsa, elim kolum o düşmenin içinde
tarihin zindan-
larına vurulur da
bir
bir
yanamam yine dedaklarında!

Aşikâr Bediz aşikâr...
Yandığım ve geçtiğin her sokakta
ayı bir renk olduğum aşikâr...
Oysa ağıtlar tutamaz beni, bu da aşikâr...
Ben bende bir misraya nokta
durur,
"Yenildim galiba... Yüreğim boş, beni seven kadınlar bedbaht,
yorgunum..."
sabahın askısından hep soğukları seçerim rengime.
Seçerim ya, önce erkek, sonra kadın, sonra ikisini
de tanımayan bir çocuğun ağızıyla çıkarım
sahneye : Yeşerecek ne varsa işte
çıldırmışcasına atar kendini özgürlüğe...
Ölüm mü çıkaracak yoksa dizeler arası
coşkumu yüzüme?

Aşikâr Bediz aşikâr...
Ben ayanın kırılmaz özü ve öteki
gidip gelip bakan...

(*Kitap-lık* 39, Ocak-Şubat 2000)

UĞUR AKTAŞ

MAĞARADA

dışarıda Gece Deniz Gündüz Irmak bir Su dolanır

kan biriyor
karanlık uzadıkça çürüyor
külle ovup eskittiğim elim
oya ilmin geldiği yeri biledim
bir rüzgâr gidiyorsa terkisinde ben
ben ağlatırdım göğü bilir misiniz
kuşu doyuran ben.
kav benim
yangını çıkardığını söyleyenin olsun alev!

insanın nereye giderse ihanetini de götürdüğünü söylediler bana
kulunu ve yüzündeki siziyi da
buradayım. burada olmam söyledi yaqmurlarca
kendimi sakındığım yeryüzü, bozkır, çöl mesela
adıyla çağırımadım bekledi yıllarca
kan ya bu hani, akar ya
akar da birikir ya avuçlarında
insanın nereye giderse kanadığını söylediler bana
uyuduğunu ve denize baktığını da
kan biriyor, deniz çekiliyor, uyku uyuyor
karanlık uzadıkça

karanlık uzadıkça
turnaklarından fişkiran veba...
başka türlü niye gezdirmesin ki insan ihanetini
kaliyorum mağaramda
yangın yanar, her yanım Anka!

(E Dergisi 16, Temmuz 2000)

ATAKAN YAVUZ

SABAN BULANTISI

Önce ayaklarımı çıkarıyorum uykudan
bir piyanoya kutlu ayaklarımı
ağzımı giyinmiyorum sonra, yani yaşamaktaki
sesimi, parmak uçlarını
sözünü kesiyorum geveze bir çaglayanın
ki gök ağıdırıyor benim maviliğimi
yani kirli ayaklarda bir piyanoyu çalmanın

Kuşlar,
büyüklen karnını okşuyorlar sabahın
ne tuhaf herkesin bir kucak odunu
alıp koşması kendi yanına
bir de hiç unutmuyorum
su bütün tersanelerine girilmiş kadını

O hep serinlik çıkışına giderdi sesini çapalar
Otların dükkan açtığı yere kadar
gider morluklar, bağırtılar katardı sesine.

Kuşlar,
hınzır birşlığı döküyorlar koynuma
ve işte etiketler havlamaya başladı camlarda
çalar saat adama ateş ediyor
uyanınca
ben de ikibüklüm herkes gibi
şehre doğru sürüklüyorum
kendi cesedimi

Örneğin şu sokak
fazladan bir intihar saçılımda
belki bu yüzden her şeyin sebepsiz uzaması
bilmiyorum
ey durmadan borçlu çıktığım güzel gözülü çocuk
hâlâ kalabalık mı gözlerinin karşısı

(Uç 6, 2000)

ERCAN YILMAZ

ÇEŞMEMİZ DEHLİZ

sen bir tapınaksın. ciltsiz
utancın tenhalığında
ve gizli yolun
ben

köleliğin diliyle
konuşan gölün unuttuğu
gözler
geçmiş yazın
kök boyaları

örtüyor
giz delisi buhur
her şeyi kendile
çeşmemiz dehliz

sen bir tapınaksın
sen
yankılarla yıkanan
ve ben gizli yolun
kitaplardan kovulmuş

ipeğe dokun
sebezsiz
ve eğir sonra
ipeğe dokunuşunu
buhurumeryemden evvel/sin

yaz kakmalı deniz
gömme dolabı
mutlu günlerimizin
'zevrak-i derun'

her cinnet bir ayın
içgündü firtinası
evcilleşti günahla
meddûcezir yağmalansın artık

ki lal kesiliyor her şey
lal
kim tapınak

(Est X Non 4, Mayıs-Haziran 2000)

EMRE BARCA D.

KUYU II

tül, kendini bana kanatan üstüme katlanan afrodizyak
kendime dağıtan şüpheyi kuşatan intikam, büzül.

döl. ve kibar bir suyla karanlık bir ahlâkin izdivacı
yenidoğan buzul çocukla, o uzak göl.

dul: saman çöpleriyle aklımı karıştıran meryem
kem göz olurum tenine, sen mor gelinlik bul.

buzul. ve aklına ilmekler attığım vücûd
ben kâbe'de nem olayım, sen tahtıma kurul.

(Est X Non 4, Mayıs-Haziran 2000)

FUNDA TUĞRUL :

Geçen yılın, ilgi çekmeyen şiirinden "Büyük Uykı Evi" ile önemli bir sıçrama yaptı. On bir böülümlük bu şiirinin birinci bölümünü buraya alıyorum. Ayrıca daha iyi bir yargıya varmanız için; *Varlık*'ta çıkan "Ara Zaman" şiirini de ekliyorum.

Bağışlarsa; yaşımlı, başını da bilsek iyi olur!

BÜYÜK UYKU EVİ

I.

hayati elemek için
yanlış sorulardan yapılmış bir elegim var
dünyaya bakan dilsiz bir meraklılık kulesi
kefene sarılmış, canlı çığlıklarından yapılmış uykı

zaman çok oynadığımız için küstü
dil bize, dokunmak bize, hissetmek bize küstü
uykuda ve uyanıkken soluduğumuz
nefeslerin ölüm çağrıları
yalnız olmuyor

bu yaşam artık bana dokunmuyor
dokunamaz, çünkü üzgün duruyorum
oluştaki cam duygusunun hesabını kim verecek hayatma?
yaprak ölüyorsa,
deniz ölüyorsa, gökyüzü...
bir insan, durup, katlanıyorsa
artık sadece özlem ve yokluk anı olabilir zamanda

(Defter 39, Bahar 2000)

ARA ZAMAN

solugum kesildikçe, gülümser sesim
gittikçe olanaksız tutunurum
dinlediğim şarkıları anlatamam

bu hayat tek kişilik : biz
bir yanım acırsa her yanım ağrır
giderse bir yanım uçurumlara
canım kimsesiz
suya yılanamaz
ara bir zamanda görünür olur
bütün mektuplar sahipsiz

sadece ninniler söyleyeceksel
bir seyler artacak mı hayattan?
hayattan artakalan
kırıntı olmazsa?
ya da bir çocuk, sudan kovulmuş bir martı bulursa?
su bulursa?

(Varlık 1113, Haziran 2000)

EMEL GÜZ (1974) :

Kayseri doğumlu. A. Ü. Hukuk Fakültesi öğrencisi. 1998 Ali Rıza Ertan Şiir Ödülü'yle, 1999 Arkadaş Z. Özger Şiir Jüri Özel Ödülü'nü aldı.

Dergi, Güz'ün şiirini; yorucu, acıticı, şifreli diye yorumlamış. Biraz da kilçıklı deseydi yoruculuğun nedenini söylemiş olacaktı! Ama sevimsiz ezberlenecek hukuk maddeleri arasında huzur dolu kafyla nasıl şiir yazılır ki... ?

GÖVDE KATRAN

nesne olacağım...
bunu bilmiyorum...
gövdé katran duygu bozuk siren sus!
siren sus! siren sus! 4 defa sus!
dizede uzayan inanç uyutmad Yazmayıncı
beni kes... beni kopyala... beni duvarına yapıştır...
tarih karışın obsesif
oldukça kederlisin

kendimi sayıklıyorum
bir siz duymuyorsunuz!
siz hiçbir şey yazımıyorsunuz!
çirkin zamanda kısacık iz gövde katran
durgun suyun yakışıyorum da ölümünüz
gibi'yi kaldırıyorum
bugünüz silinince söktüğüm hıçlığı
deftere yazılrken dikiyorum kurdele çocuklarca
çizil kenar süsü! çizil kenar süsü! 1 defa çizil!

kaç kez sordum kaç zaman bekliniz
şimdî neye geckitim?
yüzümde buğú gövde katran
karıştır rengini gözlerimizin
sözcükler geceyi daralttı obsesif
oldukça kederlisin...
nesne olacağım
bunu bilmiyorum...

nesne olmak istiyorum!

(Şiir Odası 6, Haziran 2000)

ILGIM VERYERİ

JAPON

Kırmızı Japon harfleri geçti ağızından.
Emaye göğsüme düşüp ses çıkarttı.
Fısıltular...
Durdu ve bekledi.

Şeffaf bayrak,
yukandan aşağı inen bir ferman gibi
ayrırdı ikimizi.

Geldiğimiz uzak yoldan tahrış olmuştu :
ayaklarımız, ellerimiz.

Bir haiku kadar yavaş ve çabuk...
Beni öpmemi.

(E Dergisi 15, Haziran 2000)

KEMAL VAROL

TANRIM ÖLDÜR! -III

aldığım lanetin uğruna yanın güneş söndü
özür borçluyum sırttan geçenken incitiklerime
borçluyum sırasını bozan her çocuğa
ama işte ben!
dünyaya selam durarak yürüdüm her adımda
yutkundukça kalbi açılan bir ben kaldım
yine de üstüme kapanan hangi taş neyi örter
sokaklar hangi gülüşünden mustarip, bilmem
ama bilirdim uzun bir sayfada **kara** olmasam
ah! yine de unutulmuyor alınmış bir ah

boynumdan öpenlerin selamıyla bitirdim sözümü
oya kimsenin sırrı yok
herkes kendi ömrüne recâ
avuç avuç gezer de bulamaz bir çira
böylece bir kez daha ördüm duvarımı
bir kilit taşı tutuyor tüm sırrı, şimdi ağlasınlar
kimsenin su kadar mes'eli yok :
eğildim kuyuya, bir yudum dedim, herkes için
dedi : kan doluyum, sırrını verdin çünkü bana
keşke bir söz daha etseydin
belki şiir olur yazılırdım sana
ah! kalbim kir tuttuça kin döktüm
tanrımlı öldür!

(E Dergisi 11, Şubat 2000)

ÖMER AYGÜN (1975) :

İ.Ü. Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Aynı bölümde yüksek lisans yapıyor. Şiirleri *Beyaz* ve *Mediterraneans* dergilerinde yayımlanmıştır.

DALGA...

Dalga, bir dalga yabani otların sıcaklığından geçen
Bir dalga, sürüklelen çayırların arkasında kabaran
Ot, kendi kendine çıkan
Odunu isırın alev
Aliyor alevi el
Mutsuzluktan
Dalga duman, en derin derin
Uğuldayan göz kamaştırıcı
Döne-done sarıyor atardamar gibi
Bütün çalışkan kolları bacakları
Göğüsleri boğazları kanatları koşuları çabaları

Debi,
Sıçrayan köpükler ve sinekler,
Hiçkırıklar, yabani otların sıcaklığından geçen,
Katılan bir gürültüle
Alçalıyor artık sessizliğin buzdan köprüleri
Yatıştırıyor nabızın basıncını en hararetli kanat çırmaları
Toprak ağaç

Bazı aylar
Bazı günler
Hareketlenen gerçek bir sürü, ormanda

(Kitap-lik 40, Mart-Nisan 2000)

ADEM YEŞİLYURT

ARINDIM YARAMDA

Fazlayınız, buz dilime değerdi.
Çoqua sırt çokça baca, ve ense.
Rüzgâr söyle koymalar taş arınırdı.
Çocuk derimden rüyama sızan
Kara adımlardır, ölüme yakışan töre.
Fazlayınız, ve gelip beni buldunuz.

Mevsim; o uluslar hukuku, doz ve yara.
Bir çiçeğin akşamı seçmesi benim yerime.
Susku'nun dekoru. Ter; çabamda erdem.
Kisaydı tüm ilkyardım sözcükleri ve
İnsan yalnızlığı gevezelikti kendine.
Ama anımsadım, uyuduğum da olurdu
Ten, donmuş bir su gibi susardı yataklarda.

Fazlaydı her şey, çokça siz, im'deki güz.
Önyargısız genişlikten fitne köşelere bir son.
Kapandi kapıları ovalara açılan etimin.
Ayvaz ve temrin. Ateş rahlesiydi cesaretin.

Duvar duvar duvar, ses ölüsü engelim.
Dilimdeki kir, göğsünde tırpan. Azalsın dedim
Artık... Susmakla başlıyor çoğul yitimlerim.

(E Dergisi 15, Haziran 2000)

ÖMER SERDAR :

Şiirin büyülü anahtar sözcüğünü Serdar yakalamış : "Şakak"...
Kültürümüzün köklerinden mi kaynaklanıyor acaba, bu sözcüğün
esrarengiz, vuruçucu çağrışim gücü?

YA DA

bu dansı lütfet gece uyansın
y a ġ m u r a
bir rastlantı değil vurması
mavi dili şimşek yalazının

gece yarısı
şehvetin kaçırıldığı bir uykuya
almaya geliyor seni

ne sevgi ne aşk
değil bu
insancıl bir kan davası

dökmeye geliyor
ş a k a ġ i n d a n
bir gecelik ölümü
kan yatağına

öl öl diril
bedenin dayanır buna
yazgın mıhlı değil mi
leylak kokusuz bir bahçeye
i s l a n

bu dansı lütfet gece uyansın
gürleyen bulutlardan
boyun eğ yağmura

y a d a ;
y a ġ m u r a
ş a k a ġ i n d a n
i s l a n

(İnsancıl, Temmuz 2000)

ERDA HAR :

İri sözler etmekte hoşlanan, bunun için de durup dururken; "Deve, Fil..." diye bağıranlardan!..

Türk şiirinde tek olduğunu sanıyor kendisi ama, düzeyinde binlerce kişi var, iyi ki! Ne yapardık sonra? Şırsız kahirdik! "Kişi haddini bilmek gibi irfan olmaz" derler!

Begemedim, kendisiyle yapılan söyleşiyi! Çok eskilerde kalmış bayat taktikler onlar!.. Ya da kötü takdim!

Tavsiyem çok şiir okusun, şiiriminiz nerede olduğunu bilsin! Sevimsiz olmasın, gittiği yolu görsün!..

YÜRÜYÜŞ

bir

"erzurum dağıları"ndan başladım taşları çiğnemeye
ardımda dağlar bırakıp ardına düştüm
bir içgneyle acının kuyusunu deşen kadının ağlamasını
ağlayınca burnunu gömleğine silmesini görmezden geldim
göçü bileyenlerin kederinde toprağı
bıçağı tutanların elinde ateşi gördüm
unutulur sandım unutamadım
boğulurken buldum gözlerimi

iki

her gördüğüm denizde cehennemler saklıydı
ve kuşkurtılmış kelimeler
çiplak ayaklarla geçtim cehennemin kiyisinden
ateşten tohumlar bıraktım beynimdeki çatlağa
yürüdüm bir kuyunun başında durdum
ve bekledim gördüğüm cehennemleri kusmak için

her şey ben bekledim diye oldu
alnıma dayadığım jilet
gırlağımı sürdürdüğüm bıçak eridi
iğneli kadın acısını unuttu ben bekledim diye
unutuklarını gördüm diye oldu her şey
her şey ben görmezden geldim diye oldu

ey
gönlümle aklım arasında büyuyen uçurum
bekle beni

üç

gerçeğin görünen yüzünü kendimle bölüşemedim
fırlattığım taşın peşine düştüm kendimden önce
sanırdım ki
fırlattığı taşın peşinden giden benim yalnızca
sanırdım ki
şırlarımı okuyan kızlar cehennemliktir
oysa ki ben alnıma lekeler sürüyordum yürütürken
bir şehrin göbeğinden geçiyordum alnımdaki lekeyle
ve taşlardan daha çok seviyordum bulut kuşlarını

dışarısı karanlığı
ve ben henüz öğrenmemiştim her rüyanın bir inkâr olduğunu
bütün sevdiklerimi uyandırıyordu şehri saran iniltiler
hızır paşalar dua ediyordu yatmadan önce

bu unutulmasın

dört

(...)

(Pencere 21, Mart-Nisan 2000)

SAVAŞ EZGİ

Adını dergi sayfalarında ilk kez görüyorum! Belki de takma bir ad!
Epic şiir edasıyla hemen ilgiyi çekiyor. Ama neden prens? Bir şair bu
denli bilinçsiz olabilir mi? Şiir yarılm kalmış gibi! Bilmem yanıltıyor
muyum ama yeni bir Dadaloğlu.

Biraz da Ahmed Arif karmaşı!

BOZKIR PRENSİ

I. Bölüm

Bozkırda
Yetişen tek şey rüzgârdır.
Onlar yüzyıllardır
Nal seslerini ekerlerdi bozkır.
Bir ceplerinde tübüñ
Bir ceplerinde soğan
Koyunlarında kefenleri
Tuz taşında ekin bicerlerdi.
Bir kirve olmak için
Atlarından inerlerdi.
Bir de sevdiklerini kaçırılmak için.

II. Bölüm -1-

Diyarbakır havzasından geçen
Torosların bıraktığı dağlar
Sıkıntıdan patlar.
Patlar patlamaz açılan dağların arasından,
Yanardağ akıntılarıyla karılmış kayalara
iki su düşer.
Bir Master ve Sarı Meşe dağları arasından
Diğeri Bırklin mağarasından çığlıksız doğar.
Kılcal damar nazında
Dağlar arasında dolaşan incecik sular
Kar sularını içer.
Ele avucu sığmayan sulara
Zincir vursan eğlenmez.
Dolucan mevkiinde birbirine sarılan
iki su sevinçten kalka kalka yürü.
Sular o kadar hızıdır ki ok anlamına gelen
Dikle adı verilir.
Dut gibi dağına aynı hızla gelen nehir
dağıtır kendini.
Köylüler incecik teller alıp Dicle'den
Yırtıklarını dikerler toprağı.
Kendini dağitan Dicle dağlarda
demlenmiş beş tane çayı
üst üste içerek kendini toplayınca,
Bir tespîh ipi gibi uzanır.
Sıradağlar tespîh tanesi
Sabırıla çekenlerin doruklarını aşışı.

Doruklar
Sıstır, dumandır, buzuldur.
Rüzgâr geçerken yırtılır.
Keskin, sıvıdır laciverdi kayaları
Kurşunun soluğu yetmez tırmanmaya
Mavi erguvan dorوغuna.
Ağızdan dışarı adım atmaz kelimeler
Harfleri kar tatar.

Baharın geçilmez nazından
Dağların.
Kendiliğinden can tutmuş ağaçlarda
Koşan tomurcuklar damla damla patlar.
Renkleri işil işil
Hafif mavi bir alevi
Andran çiçekleri
Rüzgâr söndüremez.

(Öküz 02, Şubat 2000)